

udviklingen i landene syd for Middelhavet. Det er ikke uden grund, at det europæiske samarbejde i EU virker som en magnet på de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa, lande, der alle søger efter politisk stabilitet og en økonomisk bæredygtig udvikling.

Som jeg ser det, står vi over for en historisk udfordring og nye muligheder, der *skal* udnyttes. Vores ambition i de kommende år, vores pligt i Europa, er at yde et meget konkret bidrag til stabilisering af demokratierne, sikring af freden og ny økonomisk og socialt bæredygtig fremgang i hele Europa, hverken mere eller mindre.

På regeringskonferencen i 1996 vil rammen for det europæiske samarbejde ved indgangen til 2000-tallet blive udstukket. Forberedelserne herhjemme og i de andre medlemslande er ved at komme i gang. Regeringen lægger op til en fordomsfri og åben debat om de enkelte spørgsmål. Vi har ikke allerede nu svar på alt; det er en proces, vi nu er gået i gang med, og som debatten i dag er en del af.

Udvidelsen med de nordiske lande og Østrig er en vigtig milepæl i udviklingen af dansk EU-politik. Vi fik ikke den perfekte løsning: Norge valgte at stå udenfor – det var deres valg og det skal vi respektere – men Norge er ikke af den grund hægtet af samarbejdet mellem de nordiske lande i europæiske spørgsmål, tværtimod. Det nordiske samarbejde skal styrkes, og europæiske spørgsmål skal på dagsordenen i Nordisk Råd. Det var signalet, da de nordiske statsministre mødtes i København den 29. januar. Det vil også være signalet, når Nordisk Råd mødes i Reykjavik på søndag.

Det er i realiteten et andet EU, vi nu deltager i, end da Maastricht-Traktaten blev skrevet. Danmarks muligheder er klart blevet styrket ved den seneste udvidelse af EU. Med Finland og Sverige vil den nordiske stemme i EU blive styrket, og det er helt naturligt, for Danmark, Sverige og Finland har mange sammenfaldende synspunkter på f. eks. velfærd, miljø, åbenhed og nærhed. Det skal udnyttes ved, at vi går foran, ligesom vi selvfølgelig fortsætter med at udvikle samarbejdet med andre medlemslande.

Hvilke er så de store spørgsmål, vi skal tage stilling til i de kommende år? Det er endnu for tidligt at sige, hvor omfattende eller hvor gennemgribende regeringskonferencen i 1996 bliver. Med til vurderingen hører, at Maastricht-Traktaten kun har været i kraft siden november 1993. Men der er næppe uenighed om, at den

nuværende traktat er unødigt indviklet og derfor trænger til en forenkling. Der er på visse områder også behov for ændringer i traktaten.

Jeg vil i dag især fremhæve en række centrale hovedspørgsmål, der direkte og indirekte vil sætte deres præg på regeringskonferencen i 1996: Det er udvidelsen af EU med landene i Øst- og Centraleuropa, herunder Baltikum, det er den sikkerhedspolitiske udvikling, og det er beskæftigelsen, miljøet og åbenheden. Det er vigtigt at se tingene i helhed. I en vis forstand hænger alle tre spørgsmål sammen.

Der er ingen tvivl om, at hovedpunktet og drivkraften på regeringskonferencen bliver udvidelsen af EU med Øst- og Centraleuropa, herunder Baltikum. Vi har alle en stærk interesse i, at dette bliver en realitet. Ikke mindst spørgsmålet om udvidelsen bliver prøven på den politiske vilje til at fasttømre et bredere, forpligtende samarbejde i Europa. De første skridt er som bekendt allerede taget: Der er indgået Europaaftaler med de fleste lande; aftalerne med de tre baltiske lande mangler, men det ventes at ske inden for det næste halve år.

Sporene til det kommende medlemskab er lagt, og kontakterne udvikles nu på alle niveauer. I Essen havde Det Europæiske Råd således for første gang et samlet møde med regeringscheferne fra landene med Europaaftaler; det vil vi fremover have en gang om året.

Udvidelsen vil stille krav både til dem og til os. De bliver nødt til at modernisere deres regler og tilpasse deres erhvervsliv til vores, hvis de skal kunne konkurrere på kvalitet, og respektere vores standarder på f.eks. miljøområdet. Det bliver langtfra nogen nem omstillingsproces.

Men vi skal også igennem en proces frem til næste udvidelse. Landbrugs- og strukturpolitikken kan ikke videreføres uændret – men det er ikke det samme som en afvikling – og det samme gælder stål- og tekstilsektoren i EU, hvor der også vil opstå behov for tilpasning. Det er en proces, der kræver tid, og som stiller udfordringer til EU.

Men sigtet må være klart: EU skal forblive åbent. Vi har en grundlæggende interesse i at fastholde og udvikle den økonomiske og sociale udvikling i landene mod øst. Det er nu engang den mest effektive måde at sikre stabilitet i Europa på. Indsatsen for fred har sin pris, som de rige lande i Vesteuropa må være rede til at betale. Markederne i Vesteuropa skal åbnes for Østeuropa. Det koster på kortere sigt, men på lidt længere sigt er mennesker i øst jo også